

Bachelor na bachelor in de Psychosociale Gerontologie

PROGRAMMA

Het programma bestaat uit een basismodule van zes studiepunten, vier domeinspecifieke modules van telkens elf studiepunten en afsluitend een werkveldproject van tien studiepunten.

<i>Basismodule</i> (6 stp.)	
0.1. Ouder worden in maatschappelijk perspectief (3 stp.)	
0.2. Evidence Based Practice in psychosociale gerontologie (3 stp.)	
<i>Module 1: Psychologisch-ethische benadering</i> 1.1. Psychogerontologie (3stp.) 1.2. Zingeving en levensbeschouwing (3 stp.) 1.3. Practicum PEB (5 stp.)	<i>Module 2: Biologisch verouderingsproces en zorg</i> 2.1. Biomedische aspecten van het ouder worden (3 stp.) 2.2. Geriatrische vraagstukken (3 stp.) 2.3. Practicum BVZ (5 stp.)
<i>Module 3: Maatschappelijke participatie</i> 3.1. Culturele en sociale participatie (3 stp.) 3.2. Gezins- en contextgericht werken (3 stp.) 3.3. Practicum MP (5 stp.)	<i>Module 4: Sociaal-economische benadering</i> 4.1. Economische en juridische thema's (3 stp.) 4.2. Ouderenbeleid (3 stp.) 4.3. Practicum SEB (5 stp.)
<i>5. Werkveldproject</i> (10 stp.)	

Basismodule

De basismodule is een algemene introductie op de opleiding, waarin de studenten zich:

- (1) een holistische en positieve visie op ouder worden eigen maken,
- (2) vertrouwd raken met de multidisciplinaire en multiprofessionele benadering van de opleiding en de actieve rol die zij daar vanuit hun eigen vooropleiding en tewerkstelling kunnen in spelen,
- (3) een voorproefje krijgen van de casusgerichte onderwijsaanpak.

De student leert vanuit een holistisch mensbeeld respectvol 'agogisch' handelen, zowel met als voor de oudere. Vanuit het eigen professioneel handelen vervult de afgestudeerde een brugfunctie tussen de oudere en (vertegenwoordigers van) de verschillende maatschappelijke, al dan niet zorgverstrekkende, instanties. Om dit te realiseren moet de student een goed zicht krijgen op de positie van de oudere in de maatschappij. Hij moet beschikken over hanteerbare kaders om het perspectief van de oudere in kaart te

brengen en methodische handvatten hebben om met de oudere in gesprek te gaan vanuit een gelijkwaardige positie. Ten slotte leert de student invalshoeken kennen die door andere beroepsbeoefenaars worden gehanteerd. In dit opleidingsonderdeel wordt een aantal fundamenteën gelegd waarop de overige opleidingsonderdelen verderbouwen.

Naast het inleidende opleidingsonderdeel 'Ouder worden in maatschappelijk perspectief' volgen de studenten in de basismodule ook het opleidingsonderdeel 'Evidence based practice in psychosociale gerontologie', dat hen voorbereidt op het samen uitwerken van opdrachten in de practica van de vier domeinspecifieke modules en het op een wetenschappelijk verantwoorde manier uitvoeren van een werkveldproject. Kunnen redeneren volgens de evidence based cyclus is een basisvaardigheid voor de practica in de overige modules van de opleiding en het werkveldproject. In deze opleidingsonderdelen moet de student immers literatuuropdrachten en casusbesprekingen maken. Bij de uitwerking hiervan gebruikt de student de nodige vaardigheden, die in dit opleidingsonderdeel aan bod zijn gekomen.

In de vier volgende modules wordt de psychologisch-ethische benadering van het ouder worden verder uitgediept, evenals het biologische verouderingsproces en de zorg die daarmee gepaard gaat, de maatschappelijke participatie van de oudere en zijn sociaal-economische positie.

Module 1: Psychologisch-ethische benadering

De student leert de psychosociale perspectieven op het ouder worden benoemen en toelichten. Die hebben onder andere betrekking op de persoonlijkheidsveranderingen in de late volwassenheid en de ouderdom, de aard en de determinanten van de veroudering op de seksualiteit, intimiteit en partnerrelaties van ouderen, de cognitieve veroudering en de veranderingen in het tijdsbeleven. Verder is er aandacht voor de concepten en modellen van zingeving, levensvervulling, levenstevredenheid, welbevinden en succesvol ouder worden.

De student leert verschillende ethische benaderingen onderscheiden en uitleggen. Hij ontwikkelt een inzicht in de wijze waarop de laatste periode van het leven in het licht van de dood zinvol kan worden ingevuld. Hij leert de belangrijkste elementen van het stervens- en rouwproces duiden, evenals de betekenis ervan in de begeleiding van de oudere en zijn/haar familie.

Module 2: Biologisch verouderingsproces en zorg

Deze module reikt kennis aan over de biologische processen van het ouder worden. Het gaat zowel over de biomedische veranderingen als over de vormen van copinggedrag die ouderen als antwoord hierop ontwikkelen. Aandacht wordt besteed aan de veranderingsprocessen in de omgeving van de ouder wordende mens en de hieruit voortvloeiende aanpassingsprocessen. Daarnaast komen de geriatrische problemen aan bod die de ouder wordende mens kan ervaren en die tijdelijk of blijvend een invaliderende of beperkende invloed kunnen hebben op het functioneren. Veel aandacht gaat naar veel voorkomende geriatrische ziektebeelden zoals verwardheid, dementie en depressie.

Module 3: Maatschappelijke participatie

De student maakt kennis met diverse participatievormen en -culturen en leert omgaan met instrumenten om ouderen voor inspraak en participatie te mobiliseren. Hij leert individuele ouderen en groepen ouderen ondersteunen in hun socio-culturele participatie. De studenten leren kernprincipes van het systeemdenken en het contextuele denken toepassen. Ze verwerven inzicht in hun eigen context, hun eigen gezin van herkomst en hoe dit een rol speelt in hun psychogerontologisch handelen. De concepten van filiale en parentale maturiteit worden toegepast in concrete situaties binnen de intergenerationele ouder-kindrelatie. De studenten leren ten slotte hoe een relatienetwerk kan worden versterkt om de autonomie en zelfredzaamheid van de oudere te helpen ondersteunen.

Module 4: Sociaal-economische benadering

In deze module verwerft de student inzicht in de rechten en de bescherming van de oudere en kan hij deze in een eenvoudige taal en met respect vertalen naar de oudere. Hij krijgt inzicht in de mogelijkheden en grenzen van interventies binnen een institutioneel kader. Hij kan de verworven kennis toepassen op praktijkvoorbeelden. Hij kan de relevante bronnen raadplegen en de oudere advies geven of doorverwijzen m.b.t. juridische en inkomensgerelateerde vragen.

Daarnaast leert de student de aandachtspunten voor het lokaal, provinciaal, Vlaams, federaal, Europees en internationaal niveau benoemen, recente beleidsvoorstellen m.b.t. het ouderenbeleid bespreken, ouderenadviesraden procesmatig ondersteunen en bestaande seniorenbeleidsplannen kritisch analyseren en bespreken.

Practica bij alle vier voorgaande modules

In de practica die elk van deze vier modules afsluiten, worden de verworven inzichten toegepast in praktijkgerelateerde opdrachten, verwerking van lectuur en relevante bronnen, rollenspelen, reflecties, oefenen van (deel)vaardigheden, samenwerkend leren en presentaties.

Werkveldproject

Het werkveldproject is een integratieopdracht: het toetst bijna alle competenties die ontwikkeld werden doorheen het opleidingsprogramma. De realisatie van het werkveldproject is nauw verweven met de werkveldervaring, zodat de reële context een belangrijke input en mogelijke output vormt. Het werkveldproject is multidisciplinair op vlak van probleemaanpak, en multiprofessioneel op vlak van intervisie.

In het werkveldproject komt de identiteit van de opleiding het sterkst tot uiting: de student dient aan te tonen dat hij zich, naast de eigen werkervaring, nieuwe uitgangspunten, principes en methoden heeft eigen gemaakt. De student zal een complexe, nieuwe, maatschappelijk relevante opdracht uitvoeren in opdracht van een organisatie of een voorziening uit het werkveld en daarbij de expertise uit de eigen professie aanvullen met nieuwe competenties, geleerd in de verschillende modules van de opleiding. De student dient de probleemstelling steeds vanuit een nieuwe invalshoek te bekijken. De intervisie onder collega-studenten met verschillende beroepservaringen maakt dat dit ook op peer-niveau gerealiseerd wordt.